ANUL IV. — Nr. 941 EDIŢIA A DOUA MERCURI, 11 SEPTEMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
şi se plătesc tot-d'a-una 'nainte

În Bucureştĭ la casa Administraţieĭ.
Din *Judeţe* şi *Străinătate* prin mandate postale.
Un an în ţară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Şease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un numĕr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferestĭ, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREŞTĬ şi JUDEŢE se primesc NUMAĬ la ADMINISTRAŢIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administraţie şi la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ
Inserţiunele şi Reclamele 3 leĭ rândul
LA PARIS, ziarul se găseşte de vênzare cu numĕrul la kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

„Adevĕrul" şi Confederaţia balcanică

BANCHETUL STUDENŢILOR

Discursul rostit de primul nostru redactor D. Grigorie Ventura la banchetul tinerimeĭ universitare.

Inainte de toate am o datorie de împlinit: aceia de a scuza absenţa colegului şi amicului meŭ D. Al. V. Beldimanŭ, care ar fi avut dreptul de a vorbi aci, dar care este reţinut de o crudă boală. Inima sa însă este întreagă cu noĭ! Vorbesc dar în numele ziarului *Adevĕrul* şi în numele meŭ personal, nu în numele preseĭ române întregĭ, pe care, cu părere de rĕŭ şi, nu ştiŭ din care cauză, nu o vĕd reprezentată aci în mod oficial.

Adunarea aceasta reprezentă o idee; acest fapt îĭ dă o mare însemnătate. Şi aveţi dreptul de a desvolta şi de a proclama aci această idee, căcĭ suntem cu toţiĭ pe un pământ pe care ne bucurăm de libertatea conştiinţeĭ, a scrisuluĭ şi a graiuluĭ.

Congresul de ĕst timp la Giurgiu şi serbările la carĭ aţĭ asistat în capitala Ţăreĭ, aŭ atât maĭ multă valoare cu cât, de astă dată, ele s'aŭ făcut fără concursul guvernuluĭ, fără nicĭ un amestec oficial.

Tinerimea universitară română, armata inteligenţeĭ a primit şi ospătează astă-zĭ pe delegaţiĭ instituţiunilor culturale din peninsula balcanică.

Să nu ne mirăm dar că, în o asemenea adunare, care reprezentă viitorul, se discută şi se ridică o cestiune de viitor ca aceea a uneĭ înţelegerĭ între popoarele creştine ale peninsuleĭ balcanice.

Cuĭ altuia trebue să aparţină această frumoasă peninsulă, această grădină a Orientuluĭ european, de cât popoarelor carĭ aŭ udat'o cu sîngele lor ca s'o apere secole întregĭ contra barbarieĭ asiatice şi carĭ astăzĭ, după ce aŭ scos'o dintr'o noapte de sclavie care a dăinuit aproape patru veacurĭ, o readuc la lumina civilizaţiuneĭ?

Turciĭ aŭ cucerit această peninsulă prin puterea armelor, după o rezistenţă eroică la care aŭ luat parte pe rînd toate popoarele balcanice. Dacă aceste popoare n'ar fi rezistat, făcând din pieptul lor un zid de apărare, cine ştie dacă stindardul profetuluĭ s'ar fi oprit în faţa Vieneĭ?

Popoarele balcanice aŭ căzut pe rînd în faţa putereĭ musulmane, fiind că nu eraŭ unite; ele aŭ eşit însă din această lungă perioadă de suferinţă cu crucea în frunte, prin superioritatea cultureĭ lor.

Imperiul otoman a fost fondat şi s'a menţinut numaĭ prin dreptul forţeĭ, de aceea astă-zĭ el a ajuns a nu maĭ exista de cât prin dreptul slăbiciuneĭ, adică fiind râvnit de cele-l'alte puterĭ marĭ, carĭ nu aşteaptă de cât momentul de a'l împărţi între ele.

Succesiunea omuluĭ bolnav este deschisă!

Cine altul poate fi moştenitorul de drept, de cât aceĭ carĭ odinioară aŭ fost deposedaţĭ?

De ce oare popoarele balcanice, carĭ aŭ fost deja odată unite sub sceptrul Imperăţieĭ răsăritene, nu s'ar putea iarăşĭ uni sub o formă maĭ modernă, maĭ dreaptă; aceea a uneĭ confederaţiunĭ?

Această soluţiune a mareluĭ problem oriental n'ar fi oare cea maĭ firească?

N'ar fi ea oare cel maĭ bun mijloc de a împedica conflagraţiunea neînlăturabilă care va fi produsă prin interesele europene cele marĭ ce se vor ciocni în peninsula balcanică?

Aşa dar, D-lor, ideia voastră, saŭ maĭ bine ideia noastră, este esenţialmente pacifică, căcĭ printr'ênsa, numaĭ printr'însa se va putea înlătura un mare rĕzboiŭ, un mare pericol pentru Europa?

Guvernele Puterilor celor marĭ carĭ doresc pacea cu sinceritate, nu ar trebui dar să ne combată, ci să ne susţie.

Dar eĭ nu o fac fiind-că fie-care din eĭ are intenţiunĭ ascunse şi cuceritoare asupra noastră.

De aceea suntem cu toţiĭ în caz de legitimă apĕrare.

Suntem ameninţaţĭ de ceĭ marĭ carĭ se folosesc de diviziunile noastre, carĭ le excită chiar, ca să ne împiedice de a ne întruni pentru a le opune o stavilă.

Fie-care din aceste Puterĭ ar voi ca să se formeze o confederaţiune balcanică, ca ea să aibă supremaţia.

Eĭ bine! Nu! De miĭ de orĭ, nu! Nu voim în ruptul capuluĭ o asemenea confederaţiune! Nu ne trebue tutelă interesată nicĭ de la Nord, nicĭ de la miază-zi. Suntem majorĭ. Maĭ mult încă, noĭ suntem *beati posidentes* în peninsula balcanică şi vom şti a mânţine acest drept contra tutulor; dar pentru a o face, trebue să uităm certurile noastre şi să ne dăm mâna frăţeşte, precum aŭ făcut astă-zĭ sub ochiĭ noştri delegaţiĭ sêrbĭ şi bulgarĭ.

Din capul Matapan până în crestele Carpaţilor, din Marea Adriatică până în Marea Neagră, să ne unim pentru a ne ajuta reciproc întru îndeplinirea aspiraţiunilor noastre naţionale.

Forma de guvernământ sub care fie-care din noĭ va păşi spre ţelul nostru este indiferent. Imperiele, Regatele şi Republicile nu se pot susţine de cât atuncĭ când ele urmează impulsiunea dată de popoare.

Fie-care din noĭ are dreptul de a alege forma de guvernământ care îĭ va părea priincioasă spre a îndeplini aspiraţiunile sale naţionale.

Noĭ Româniĭ avem o zicĕtoare: „Fie-care mătură în faţa caseĭ sale!"

Suveraniĭ şi guvernele vor fi siliţĭ a urma calea pe care o vor arăta popoarele, căcĭ alt-fel, *vor fi măturaţĭ într'o clipă*.

Ce vrea poporul, Dumnezeŭ o vrea!

TELEGRAME

LONDRA, 9 Septembre. — *Standard* află din Constantinopol că insurgenţiĭ din Yemen ar fi luat Sana capitală; Kurziĭ şi Armeniĭ ar fi masacrat pe maĭ mulţĭ creştinĭ (sub toată rezerva.)

ROMA, 9 Septembre.—Ziarele catolice din Roma publică astă-seară o scrisoare a Papeĭ, contra obiceiuluĭ pervers al dueluluĭ; o copie din această scrisoare s'a remis maĭ multor representanţĭ de lângă Vatican. Papa consideră duelul atât contrariu legiĭ naturale cât şi legiĭ divine.

PETERSBURG, 9 Septembre. — D. de Giers va pleca mâine la Viena şi în lacurile Italieĭ de sus; el va sta acolo până la finele luĭ Octombre.

PARIS, 9 Septembrie. — *Agenţia Havas* află din Constantinopol că amiralul italian a declarat consulu1uĭ Francieĭ la Salonic, că corăbiile italiene aŭ respuns la salutul vaporuluĭ francez „America." De altmintrelea, nu s'a făcut nicĭ-o reclamaţie în această privinţă la ambasada Francieĭ la Constantinopol.

BERNA, 9 Septembrie. — Congresul internaţional pentru accidentele ale căror victime sunt lucrătoriĭ, s'a deschis azĭ; el numĕră până acuma 300 de asistenţĭ înscrişĭ, dintre carĭ: 137 francezĭ, 31 germanĭ, 11 austriacĭ şi 8 italienĭ.

Boala Carmen-Sylveĭ

Citim în *Monitorul Oficial*:

Palanza, 8/20 Septembrie 1891.

Sănătatea M. S. Regineĭ s'a îmbunătăţit în mod simţitor de la sosirea la Pallanza. Majestatea Sa a părăsit chiar patul şi mâine va primi vizita M. S. Regineĭ Italieĭ.

UN IDEAL

Cu toată tăcerea, pe care politica zileĭ o impune celor maĭ multe, am putea zice maĭ tuturor organelor noastre de publicitate în chestiunea confederaţieĭ balcanice, am putea susţine — fără frică de contrazicere — că toţĭ româniĭ inteligenţĭ sunt partizaniĭ aceşteĭ ideĭ salvatoare.

Şi liberalĭ şi conservatorĭ, şi radicalĭ şi socialiştĭ—de noĭ, republicaniĭ, nicĭ vorbă — toţĭ sunt pentru realizarea ideeĭ de confederaţiune a popoarelor din peninsula balcanică. Poate singurĭ junimiştiĭ, carĭ nu vĕd maĭ departe de cât lungul nasuluĭ lor — care, în treacĕt fie zis, e destul de lung, căcĭ se simte mirosul tocmaĭ de la Berlin —poate numaĭ junimiştiĭ să fie contra aceşteĭ confederaţiunĭ, spre a fi originalĭ.

De aceea, noĭ nu acuzăm pe ziarele partidelor noastre politice saŭ de politicianĭ, că merg cu abţinerea până acolo în cât nu pomenesc măcar de venirea studenţilor streinĭ în capitală. Ştim că frica păzeşte pepeniĭ şi maĭ ştim că setea de putere e o patimă intrată adânc în firea politicianilor noştri.

Dacă *România* se teme să se rostească; dacă *Naţionalul* face aluziĭ bine-voitoare de departe, şi dacă organele lahovariste fac glume proaste, aceasta se explică lesne.

Guvernul nostru carlist nu poate să ia iniţiativa în politica externă a Românieĭ. Acest privilegiŭ îl are —pe baza bunuluĭ plac—numaĭ M. Sa nemţească Carol I.

De aceea, dacă uniĭ miniştri ar dori să ajute la realizarea uneĭ înfrăţirĭ cu popoarele de peste Dunăre, D. Exarcu e silit să stea mereŭ cu faţa spre Occident şi să întoarcă Dunăreĭ spatele.

Dacă ziarele *Voinţa Naţională* şi *Liberté* tac; dacă *Naţiunea* şi *Telegraful Român* arată oare carĭ simpatiĭ mişcăreĭ începute de tinerimea noastră universitară, noĭ găsim îndată cheia enigmeĭ.

Oamenĭ ca Mitiţă Sturza nu vor lăsa să le scape un prilej ca acesta, fără a 'şĭ arăta platitudinea faţă cu Regele.

Dacă le e frică să combată pe faţă mişcarea generoasă a tinerimeĭ —căcĭ lumea le-ar astupa gura cu pietre—cel puţin vor să păstreze o tăcere mormîntală până la întoarcerea Regeluĭ în ţară. Atuncĭ, cel dintâiŭ care se va înscrie la Palat va fi Mitiţă Sturza, care va aduce luĭ Carol I colecţiile celor două ziare inspirate de dînsul şi va cere *ordinul* M. Sale asupra atitudineĭ pe care s'o aibă faţă cu agitaţia în favoarea confederaţieĭ balcanice.

Carol I, care nu va fi avut poate vreme să întrebe, va trimite pe mititelul sĕŭ iacheŭ la Berlin, pentru a se orienta şi apoĭ... va începe să curgă seria argumentelor pentru carĭ partidul liberal-naţional, *recte* Mitiţă Sturza, nu poate să fie favorabil uneĭ ideĭ, care a prins consistenţă *sub guvernul reacţionar al D-lor Florescu, Catargiu, Vernescu*.

Iată pentru ce, la sosirea studenţilor în Bucureşti, clubul liberalilor-naţionalĭ n'a pus nicĭ un steag; iată pentru ce lupta pentru realizarea confederaţieĭ balcanice nu poartă stampila oficială a lupteĭ partidelor şi va trebui să fie dusă încă un timp de tinerime şi de o parte din presă.

Noĭ credem că lucrurile vor merge ast-fel, până când resboiul inevitabil, care bate la uşă, va fi sfîrşit şi alianţele între ceĭ marĭ îşĭ vor fi trăit traiul.

Dar dacă numaĭ asupra lupteĭ, asupra agitaţieĭ în favoarea confederaţieĭ balcanice n'ar fi unitate, lucrul n'ar fi aşa de grav. O împrejurare neaşteptată poate să mobilizeze în favoarea aceşteĭ ideĭ încă un grup politic şi încă unul şi rînd pe rînd pe toate chiar.

Lipsă de unitate este însă şi în ideia confederaţiuneĭ, în modul cum şi-o închipueşte fie-care.

De pildă, uniĭ cred că o alianţă militară, ofensivă şi defensivă, ajunge; alţiĭ vor o confederaţie ca cea germană; alţiĭ o republică federativă ca cea elveţiană. Uniĭ vor să primească şi Turcia, ba chiar şi Ungaria în confederaţie; alţiĭ nu vor. Uniĭ vĕd o piedică în lipsa căilor de comunicaţie din peninsula balcanică; pe când alţiĭ se tem că nu vor putea să se unească Greciĭ, Sêrbiĭ, Bulgariĭ şi Româniĭ din pricina pretenţiunilor lor comune asupra Macedonieĭ.

Iată atâtea concepţiĭ, carĭ par a se esclude una pe alta, carĭ par cu neputinţă de împăcat.

Ce este de făcut? Un lucru simplu.

Să lăsăm pentru moment de o parte chestiunile de amănunt, micile chestiunĭ provocate de interesele saŭ necazurile zilnice şi să avem vecinic înaintea ochilor umilitoarea noastră situaţie politică de azĭ şi în minte vecinic idealul măreţ al unireĭ între ceĭ micĭ pentru a opune piept celor marĭ.

Să aşteptăm ca delegaţiunile alese de tinerimea universitară a statelor balcanice să dea la lumină vr'un concept, pentru a'l discuta.

Până atuncĭ să avem cu toţiĭ un ideal: desrobirea celor slabĭ prin trăţie şi unire.

Un republican

„ADEVĔRUL" LA BANCHETUL STUDENŢILOR

Aseară la orele 8 şi jum., a avut loc în sala de marmură a oteluluĭ *Union* un mare banchet dat de studenţiĭ din Capitală studenţilor sêrbĭ, bulgarĭ, grecĭ şi Ieşenĭ. Numĕrul tacâmurilor era de 200. Pe lângă studenţĭ, multă lume strĕină.

Intre alţiĭ am putut remarca pe D-niĭ: C. C. Dobrescu, Epurescu, Şabner-Tuduri, Butculescu, Tanoviceanu, etc. etc.

Dintre ziariştĭ, numaĭ D. Gr. Ventura, redactorul şef al *Adevĕruluĭ*.

D. Gr. Manolescu, artist, a fost primit în aplauze.

Sosesc şi delegaţiunile strĕine în strigăte de ura şi aplause. Muzica militară cânta diferite ariĭ. După masă, s'aŭ început toasturile.

D. *Mendonidi*, doctorand în medicină şi membru în comitetul de recepţie, ţinu o alocuţie în treĭ limbĭ, sêrbeşte, greceşte şi bulgăreşte, urând unire la toţĭ.

D. *Antonescu*, student, spune că, dacă s'a zis ca rĕsăritul să fie al rĕsăritenilor, apoĭ şi cultura să fie a rĕsăritenilor. Azĭ s'a pus baza unitățeĭ culturale a studenţilor din peninsula balcanică şi tot-odată şi a unităţeĭ culturale a Românilor subjugaţĭ de peste Carpaţĭ şi de peste Prut.

D. *Gheorghiu Eremia*, preşedintele congresuluĭ de la Giurgiu, spune câte-va cuvinte în franţuzeşte.

D. *Rados*, fiind răguşit, însărcinează pe studentul *Dragomir* a vorbi în numele sĕŭ. Acesta vorbeşte de suferinţele Românilor şi ale Grecilor din trecut. De asemenea de entusiasta primire ce li s'a făcut. Vor comunica Grecieĭ libere sentimentele frăţeştĭ ale Românilor.

D. *Starcevicĭ*, delegat sêrb, vorbeşte în sêrbeşte.

D. *Kerteff*, delegat bulgar, spuse câte-va cuvinte pline de o simţire vie şi i se făcură ovaţiunĭ.

D. *Gr. Ventura*, primul redactor al *Adevĕruluĭ*, vorbi în franţuzeşte. Discursul sĕŭ îl publicăm pe pagina întâiŭ. A fost necontenit întrerupt de aplausele asistenţilor.

D. *N. G. Ţurcanovicĭ* vorbeşte pentru înălţarea claseĭ de jos a poporuluĭ, care ne ţine pe toţĭ.

D. *L. Teodorescu* vorbeşte în mod hazliŭ şi produce o mare veselie. Bea în sănătatea Giurgiuvenilor.

D. *Filadelfos*, delegat grec, vorbeşte de primirea simpatică ce li s'a făcut. Spune că Grecia veche a fost distrusă, pentru că n'a înţeles ideia de unitate. — Azĭ trebue să ne pătrundem de dînsa.

D. *Epurescu* vorbeşte ca membru al parlamentuluĭ, în momentul când maĭ toată lumea politică se ascunde şi nu vrea să privească ideia de confederaţie în faţă.

D. Tanoviceanu spune că tinerimea datoreşte totul generaţieĭ trecute, unuĭ Roseti, unuĭ Kogălniceanu (ovaţiunĭ). Ideia măreaţă de astă-zĭ se impune, căcĭ popoarele din peninsula balcanică în trecut aŭ avut de luptat cu barbarĭ.

D. Antonescu propune să se dea telegrame la universităţile din peninsula balcanică.

D. N. Dimitrescu se asociază la ideia confederaţieĭ.

D. Policrat spune că ideia confederaţieĭ nimic în lume nu o va distruge.

D. L. Grigorescu spune că glasul studenţesc e glasul poporuluĭ întreg. El maĭ este o protestare pentru majoritatea muncitoare suferindă o protestare contra tiranilor din capul naţiunilor.

D. C. C. Dobrescu, unul din întemeectoriĭ congresuluĭ, spune că a fost primul student muntean care fu primit de Moldovenĭ. Apoĭ vorbeşte de înfrăţirea popoarelor.

D. *Manicatidi* închină pentru presă.

D. *Stoianof* vorbeşte pentru acei ce sufer, pentru cei ce trăesc în mizerie, pentru umanitatea întreagă.

D. *Butculescu* vorbeşte despre un monument ca o amintire. Apoi spune să facă o acoladă între românĭ şi grecĭ şi între sêrbĭ şi bulgarĭ ceea-ce se face în mijlocul ovaţiunilor generale apucându-se toţĭ de mână.

D. *Dr. Saabner* vorbeşte ca membru fundator al congresuluĭ. Prezintă 10 exemplare din dările de seamă ale primuluĭ congres de la Focşanĭ.

D. *Ţureanovicĭ* vorbeşte în sănĕtatea arteĭ şi maĭ cu seamă a artiştilor din Bucureştĭ, care le-a dat concursul.

D. *Gr. Manolescu* îşĭ exprimă bucuria cum spunea erĭ la teatru, că românul are şeapte vieţĭ (poezia luĭ Alexandri) azĭ; dacă Alexandri ar putea să vază ce-ĭ aci, ar zice că are şapte-zecĭ de miĭ de vieţĭ.

D. *Iliescu* vorbeşte de unire.

E. Dioghenide spune câte-va cuvinte în mijlocul unuĭ sgomot de protestare aproape general.

După banchet aŭ mers cu toţiĭ la statua luĭ Mihaiŭ Viteazul, unde s'aŭ făcut noĭ manifestaţiĭ de înfrăţire.

OPERILE LUI WAGNER LA PARIS

PARIS, 9 Semptembre.—Bulevardurile aŭ aspectul lor obişnuit; împrejurimile Operiĭ sunt liniştite, pentru că frigul destul de mare depărtează pe cască gură. In interior în momentul când deschiderea luĭ Lohengrin începe, un spectator cere Marseliesa; publicul 'l face să tacă; deschiderea este foarte aplaudată. La începutul întâiuluĭ act, jurnalistul Marais (de la jurnalul *Revanche*) strigă: jos muzica germană! el este dat afară din sală şi reprezentaţia continuă fără gălăgie.

Instrucţia laică şi obligatoare

II

Reconstituirea natureĭ umane.—Desrobirea raţiunei

Ah! părinţiĭ noştri în 1789 continuând adevĕrata tradiţie revoluţionară, şi urmând revoluţiuneĭ naturale a omenireĭ, a comunelor şi a renaştereĭ, aŭ înţeles bine că trebuia opus, ca în trecut, o stavilă, imposibilă de trecut de acest torent năvălitor şi devastator al doctrinelor ultramontane şi în acelaşĭ timp să puie o busolă în mâna omuluĭ, busola care să-ĭ arate drumul printre stîncile şi tempestele acestuĭ ocean de erorĭ şi calomniĭ, de superstiţiĭ şi spaime de terorĭ şi înfricoşărĭ, ce ele tîrîie după dînsele şi în care pot atât de des fi înecate raţiunea şi conştiinţa omenească.

Toate astea, eĭ le aŭ înţeles foarte bine când pentru arzênda şi profunda lor iubire de libertate şi patrie, când în activa şi îngrijita lor pază, în neîncetata lor grije pentru popor, aŭ pus fundamentul uneĭ instrucţiunĭ publice şi naţionale, pe nişte baze atât de largĭ şi profunde, cât aŭ fost şi cele nouĭ preparate de Constituţie.

Eĭ asigură ast-fel, pentru viitor, independenţa sufletuluĭ, după ce aŭ scăpat eĭ însuşĭ corpul din mânile lor puternice, şi aŭ smuls omenirea, pentru tot-d'auna, din robia în care deja de secole, înlănţuit şi mut pe stîncile imobile şi aride ale credinţeĭ, theocraţia o ţinea ţintuită şi captivă, pentru viaţa sa religioasă şi pentru cea politică, de la Grigore al XII.

De ce vaĭ! n'am continuat noĭ această operă de regenerare şi fecondaţiune morală care ar fi fost de bună seamă un maĭ mare profit pentru Franţa şi pentru lume, de cât această operă de cucerire şi de moarte, de sînge şi carnagiŭ, unde fură aruncate trupele noastre voinicoase din causa nebunieĭ unuĭ singur om.

De ce, o, poporule, să fi lăsat tu să se stingă şi să se strice, să se înece saŭ să se usuce, nişte germenĭ atât de preţioşĭ, pentru care o mie până la 12 sute de anĭ d'abia aŭ ajuns să fecondeze prin sînge şi lacrimĭ! Scumpa şi nenorocita noastră Franţă ar fi fost acum ceea ce trebue să fie, şi poporul de sigur că n'ar fi fost atât de des înşelat, libertatea n'ar fi fost trădată, conştiinţa neînpăcată, revoluţia calomniată nicĭ dreptatea stinsă.

Am avut o foarte mare moştenire de glorie, de splendoare şi de forţă morală de libertate, de veritate, şi cuminţie, şi noĭ moştenitorĭ necredincioşĭ saŭ nepăsătorĭ ce suntem, risipim fără folos, fără onoare, saŭ maĭ bine zis, ne lăsăm să fim prădaţĭ de toate aceste fără contestare, fără a căuta măcar să ne apărăm, să ne conservăm cel puţin dacă nu să mărim, dacă nu să fecundăm ceea ce posedăm, ceea ce ne aŭ transmis străbuniĭ noştri, cu preţul atâtor sforţărĭ şi atâtorĭ lacrimĭ. Ceea ce e şi maĭ rĕŭ.

Ah! dacă aceştĭ titanĭ din alte timpurĭ ar eşi din mormintele lor şi s'ar trezi d'odată în mijlocul nostru, ne ar recunoaşte oare? Eĭ giganţiĭ marilor zile, carĭ în cincĭ anĭ aŭ sfărămat un trecut de 18 secole şi în treĭ lunĭ aŭ pus toţĭ regiĭ Europeĭ la picioarele lor; dacă eĭ ne ar pune următoarea întrebare: „Ce aţĭ făcut, piticilor, cu comoara ce noĭ v'am lăsat-o ca moştenire?“ Ce am rĕspunde?

La lucru decĭ, muncitoriĭ ultimelor momente; la lucru cu stăruinţă şi statornicie, cu ardoare şi ultimul curaj; la lucru decĭ, căcĭ timpul fuge! La şcoală şi la scrutin pentru resturnarea sudarzilor 1) şi călugărilor, regilor şi patrioţilor!

Aceasta este încă o operă de *salut public* ce trebue definit, pentru care însă avem cel puţin sufragiul universal.

Trebue decĭ instruite şi luminate masele, poporul şi a 'ĭ învĕţa mânuirea nouilor lor arme; aceasta este mijlocul cel maĭ sigur pentru a 'ĭ face să renunţe cu un preţ maĭ mic de cât o crimă de *les humanité* la baricade. Aceasta este maĭ cu seamă mijlocul de a ne asigura pentru tot-d'auna un triumf irevocabil şi o victorie de neiertat şi definitivă.

Aşa de mare şi intensă este umbra ce aruncă astă-zĭ încă asupra spirituluĭ omenesc, această forţă de inerţie această opunere ce masa neştiutoare a satelor, întîmpină pe drumul progresiv al omenireĭ, întârziind-o, înpedecându-o.

Aşa de mare, aşa de intensă şi aşa de radioasă vor fi lumina şi activitatea ce tot aceeaşĭ masă, luminată şi reînviată, va respândi asupra spirituluĭ omenesc şi omenireĭ pentru ca să 'ĭ grăbească mersul şi progresul, când educaţia ar fi trecut deja pe acolo.

Aceasta este opera căreia am trebui cu toţiĭ să ne devotăm neîncetat şi în tot timpul, fie-care în sfera sa, după mijloacele sale, fie în asociaţie fie individual.

Aceasta este unu dintre apanagiile suveranităţeĭ noastre, este una din părţile guvernuluĭ care incumbă fie căruĭ cetăţean, pentru conservarea vieţeĭ sociale, dintre care este unul dintre elementele constitutive.

Să nu o maĭ uităm decĭ, nimic nu vine singur, nimic nu rĕsare fără cultură, fără grijĭ constrînse, fără persistenţă şi devotament şi maĭ cu seamă fără muncă; nicĭ în ordinul fizic ca şi în cel moral, nicĭ pentru o plantă ca şi pentru un popor. Şi noĭ *democraţiĭ*, noĭ, maĭ mult de cât alţiĭ, noĭ carĭ n'avem nicĭ timp îndestulător nicĭ—maĭ cu seamă—resursele *celibatuluĭ*, noĭ, zic, maĭ mult de cât oricare altu, avem trebuinţă ca fie-care să facă individual şi de la el însuşĭ *motu proprio* datoria sa, ba chiar maĭ mult de cât datoria sa.

Noĭ nu suntem de cât voluntarĭ foarte nedisciplinaţĭ încă, ba chiar nedisciplinaţĭ şi uităm adesea că trebue să luptăm în toate zilele, în tot ceasul, contra uneĭ armate permanente de oamenĭ cercaţĭ, mercenariĭ conştiinţeĭ, aşa de puternic organizaţĭ, aşa de arzĕtorĭ la luptă, aşa de încăpăţînaţĭ la bătaie şi atât de aspri după victoriĭ, cât sunt de scrupuloşĭ în demersurĭ pentru a ajunge la triumf.

Eĭ aŭ cartierele lor generale (statul lor major) în mijlocul nostru; eĭ aŭ întăriturile lor, aŭ locurile lor de întrunire publică şi privată, aŭ mănăstirĭ şi bisericĭ. Eĭ aŭ emisariĭ lor secreţĭ *şi împărţitorĭ de scrisorĭ fără plată* carĭ sunt călugăriţele şi călugăriĭ, cerşetoriĭ neruşinaţĭ, a căror supunere oarbă le garantează în tot momentul şi în tot ceasul, activitatea şi discreţia cea maĭ mare şi cea maĭ constantă. Eĭ aŭ toate armele de luptă şi bătălie, de conspiraţie şi de nelinişte contra noastră, care n'avem de cât dreptul, curagiul şi devotamentul nostru.

Eĭ aŭ toate acele şi tremură! eĭ tremură pentru că ştiŭ că ne va costa foarte puţin, pentru a conduce această operă vitală a educaţiuneĭ, la bun sfârşit; pentru a conduce la bun sfârşit această regenerare a satelor, această reconstituire a întreguluĭ popor, dacă fie-care dintre noĭ n'ar face de cât tocmaĭ datoria sa.

Dacă fie-care dintre noĭ şi-ar aminti numaĭ un ceas pe zi că este membru solidar al uneĭ marĭ familiĭ, pentru care, după cum zice Montesquieu: „Legile educaţiuneĭ sunt cele d'întâiŭ ce fie-care dintre noĭ le primeşte şi d'atuncĭ — la rîndul sĕŭ — are a preda.

Ast-fel se va stabili atuncĭ un imens curent liberal, în tot-d'a-una gata să vibreze şi care va fi în corpul social, ceea ce e circulaţia sângeluĭ în corpurile individuale.

Prin această operă am lega din noŭ adevĕrata tradiţie revoluţionară, aşa cum mărturisesc numeroasele raporturĭ asupra instrucţiuneĭ, prezentate la fie-care dintre marele noastre adunărĭ al acestuĭ period, care tradiţie ne descoperă, cum am maĭ observat, că dacă părinţiĭ noştri s'aŭ bazat pe curagiul şi virtutea lor pentru fondarea *democraţieĭ*, eĭ s'aŭ maĭ bazat afară de asta şi pe instrucţia şi desvoltarea de lumină din viitor, pentru consolidarea şi sfârşirea opereĭ.

Ceia ce ne trebue este: O creştere bărbătească şi civică, naţională şi patriotică, scoasă, reînviată şi nutrită cu sucul revoluţionar şi democratic şi nu cu acest suc theocratic şi popesc, al căruĭ tipar ne strînge încă şi ne striveşte.

Trebue să învĕţăm generaţia care ne va urma în tradiţia judiciară şi economică a patrieĭ, să ştie a citi şi a judeca. Trebue se dăm copiilor noştri, ca catehism şi cult, declaraţia de drepturĭ saŭ Codul civil, în loc de *Tatăl nostru*, saŭ alte rugăciunĭ către D-zeŭ.

Trebue să le punem în mână instrumentul cu care s'a preparat şi făcut Revoluţia, adică: pe *Voltaire, Rousseau, Montesquieu, cuvintările luĭ Mirabeau, Discursurile luĭ Vergniaud, cugetările luĭ Saint-Just şi Robespierre*, dar nu să le dăm instrumentele dreptuluĭ divin, carĭ aŭ minat'o şi cu care se caută încă a strivi isvoarele şi falşifica principiile.

Asemenea trebue să-ĭ maĭ învĕţăm istoria Revoluţiuneĭ şi să-ĭ deschidem, în ochiĭ tuturor, analele Iliadeĭ noastre moderne, până acum desfigurate şi falsificate, întunecate şi învĕluite. Va fi de ajuns să o vadă pe această mare şi nenorocită victimă, cu nenorocirile şi greşelile eĭ, cu pasiunile şi urmările eĭ silite, pentru a o face să fie iubită şi înţeleasă de aceĭ chiar carĭ, din neştiinţă saŭ din cauza sistemeĭ, se îngrozeaŭ de dînsa saŭ o blestemaŭ!

Şi în loc de *Viaţa sfinţilor* şi *drumuluĭ cruceĭ*, să li se pună ast-fel în mână viaţa martirilor *noştri* şi să li se arete *drumul libertăţeĭ*.

Toate aceste numaĭ din cauza următoruluĭ rezonămînt foarte simplu: că dacă voim să avem oamenĭ şi cetăţenĭ, nu trebue să muncim pentru a forma călugărĭ şi soldaţĭ; precum dacă voim să crească un stejar, semănăm o ghindă şi nu un scaiŭ.

B. C.

(Va urma.)

1) Aceia carĭ aŭ servit mult timp în armată.

INFORMAŢIUNI

Primul nostru redactor, D. Grigori Ventura, a fost singur autorizat a vorbi aseară, la banchetul studenţilor, în numele ziaruluĭ **Adevĕrul**. *Orĭ ce alte cuvinte pronunţate saŭ opiniune exprimată de o altă persoană nu privesc ziarul nostru.*

Consiliul comunal din Bârlad e disolvat.

Comisia interimară se compune din D-niĭ: C. Budu, B. Mitrea, Sterian Dumitriu, P. V. Neacşu, G. Nicolaŭ şi P. Ghinescu

La 16 Septembrie se va judeca recursul soldatuluĭ Cojocaru, condamnat la munca silnică pe viaţă.

In numĕrul nostru de Duminecă s'a strecurat o informaţie prin care atrăgeam atenţia asupra unor pretinse şicane pe care D-na Directoare a şcoaleĭ de fete din strada Polizu le-ar face părinţilor cu primirea elevelor.

In urma informaţiunilor precise, pe care le-am primit, am aflat că aŭ fost părinţĭ care s'aŭ dus cu copii după ce trecuse deja termenul înscrierilor şi după ce se complectase numĕrul regulamentar al elevelor ce puteaŭ să fie admise. Aceştĭ părinţĭ întârziaţĭ aŭ fost nemulţumiţĭ; însă D-na Directoare nu putea să fie în nimica vinovată.

Decĭ am fost induşĭ în eroare şi regretăm mult publicarea aceleĭ informaţiunĭ.

Azĭ încep examenele medicilor stagiarĭ.

Comisia este compusă din D. general Severin preşedinte, coloneli Petrescu şi Demosthene şi maiori Chessim şi Georgescu membri.

Candidaţĭ sînt în numĕr de treĭ, anume: D-niĭ D-rĭ Borcescu, Missir şi Dobreanu.

La 1 Noembre 4 coloneĭ şi 6 Lt.-coloneĭ vor fi trecuţĭ la pensie din cauza limiteĭ de vîrstă.

Depositele de recrutare aŭ primit ordin de a verifica listele rezerviştilor şi miliţienilor carĭ fac parte din depositul lor.

Şefiĭ de deposite aŭ primit ordin de a controla prin eĭ însuşĭ domiciliurile rezerviştilor, şi a semnala pe aceia ale căror domiciliurĭ aŭ fost schimbate fără a înştiinţa autoritatea militară.

De astă-zĭ încolo D. Diogenidi nu maĭ face parte din redacţiunea *Adevĕruluĭ*.

Avocaţiĭ din partidul liberal-naţional aŭ hotărît să susţină la decanat candidatura D-luĭ avocat Tache Geani.

Mâine 11 Septembrie curtea de apel din capitală, secţia I va judeca apelul falimentuluĭ Avram Lewy.

Brigada de artilerie compusă din regimentele 2 şi 6, astă-zĭ de dimineaţă a plecat în marş militar la Slobozia, unde va face exerciţiĭ de tir.

Aspectul trupelor şi al cailor era excelent.

Membriĭ societăţeĭ preseĭ sunt convocaţĭ pentru a doua oară să se întrunească la 15 Septembre, ca să resolve maĭ multe cestiunĭ importante.

Ştim că, sub ministerul D-luĭ G. D. Teodorescu, maĭ mulţĭ părinţĭ aŭ adresat o plângere contra D-luĭ V. Vasiliu, profesor de limba franceză la gimnaziul din Piteştĭ.

Am dori să ştim dacă D. Poni, actualul Ministru al instrucţiuneĭ publice, are cunoştinţă de acea plângere, şi ce hotărîre s'a luat contra acestuĭ profesor.

La 13 Septembre vine înaintea consiliuluĭ de rĕsboiŭ al corpuluĭ II de armată, procesul sergentuluĭ-major Gavrilescu din reg. 4 infanterie, care a bătut pe sergentul Mirescu, pe când acest din urmă era la închisoare.

Azĭ la orele 8 şi 50 m. dimineaţa, studenţiĭ universitarĭ aŭ plecat la Sinaia de unde se vor întoarce diseară.

REFORMELE D-luĭ PONI

(Urmare şi fine)

Membriĭ corpuluĭ didactic primar cu titlul provisoriŭ precum şi învĕţătoriĭ şi învĕţătoarele ruralĭ carĭ nu aŭ obţinut titlul definitiv, conform prescripţiunilor legeĭ presente, vor putea fi pedepsiţĭ cu pedepsele de la literile *e, f, g*, de către comisiunea permanentă de lângă Ministerŭ, avênd dreptul de a se apăra saŭ prin memoriĭ scrise saŭ în persoană.

Art. 96.—Ministerul va destitui deadreptul pe membriĭ corpuluĭ didactic primar, condamnaţĭ pe cale judiciară pentru crime şi pentru delicte prevĕzute la art.... din codul penal. pe ceĭ lipsiţĭ printr e sentinţă judecătorească de o parte saŭ de tot din drepturile menţionate la art. 22 din codul penal şi pe ceĭ interzişĭ prin-tr'o sentinţă judecătorească de a ocupa funcţiunĭ publice.

Ministerul are dreptul de a suspenda din funcţiune pe membriĭ corpuluĭ didactic primar, daţĭ în judecată pentru casurile prevĕzute la art. enumerate maĭ sus din codul penal, pe tot timpul până la pronunţarea şi remânerea definitivă a sentinţeĭ.

Art. 97.—Membriĭ corpuluĭ didactic primar cu titlul provisoriŭ saŭ definitiv, carĭ aŭ încetat de a funcţiona prin retragerea de bună voe saŭ prin suprimare de post. se pot rechema în funcţiune de către minister la o catedră de acelaşĭ grad cu aceea pe care aŭ părăsir-o, cu condiţiune ca să nu fi trecut maĭ mult de 2 anĭ de la eşirea din funcţiune.

Art. 98.— Toţĭ membriĭ corpuluĭ didactic primar cu titlul definitiv pot fi transportaţĭ la o altă şcoală de acelaşĭ grad după propria lor cerere.

Art. 99.—In fie-care an membriĭ corpuluĭ didactic primar din fie-care judeţ vor fi întruniţĭ în capitala judeţuluĭ sub preşedinţa Revisoruluĭ şcolar pe timp de 10 zile consecutive. In aceste zile se vor ţine conferinţe de natură strict pedagogico-didactică.

Regulamente speciale vor precisa epoca şi procederile conferinţelor anuale.

Art. 100.—Aceĭ din membriĭ corpuluĭ didactic primar, ce experienţa va dovedi că nu se află încă în posesiunea tuturor cunoştinţelor necesare pentru îndeplinirea sarcineĭ lor, vor fi întruniţĭ din ordinul Ministeruluĭ, în cursul vacanţelor marĭ, în oraşele de reşedinţă ale scoalelor normale primare respective, pentru ca subt instrucţiunea profesorilor acelor şcolĭ desemnaţĭ de autoritatea şcolară, să li se poată da un supliment de instrucţiune saŭ să fie puşĭ în curent cu metoadele didactice cele maĭ nouĭ. Membriĭ corpuluĭ didactic ast-fel întruniţĭ vor primi de la Stat cheltuelile de transport, vor fi găzduiţĭ în localurile şcăalelor normale şi li se va maĭ acorda fie-căruia din eĭ o diurnă de 1 leŭ pe zi.

§ II. **Retribuirea corpuluĭ didactic**

Art. 701.—Retribuirea corpuluĭ didactic primar se compune din două părţĭ: una fixă, numită *salar primitiv*, şi alta care variază după timpul servit care se numeşte *gradaţiune*.

Art. 102.—Salarul primitiv al personaluluĭ didactic primar definitiv este:

a) Pentru învĕţătorĭ şi învĕţătoare, de 90 leĭ pe lună; aceĭ carĭ vor avea în cursul anuluĭ şcolar maĭ mult de 50 şcolarĭ regulaţĭ, vor primi la finele anuluĭ o gratificaţiune de 120 leĭ.

b) Pentru învĕţătoriĭ şi învĕţătoarele şcoalelor de aplicaţie de pe lângă şcoalele normale de învĕţător şi învĕţătoare, de 150 leĭ pe lună.

c) Pentru institutoarele de grădinĭ de copiĭ 160 leĭ pe lună şi pentru îngrijitoarele de copiĭ 60 leĭ pe lună.

d) Pentru institutorĭ, institutoare şi titulariĭ anuluĭ preparator de pe lângă şcoalele normale de învĕţătorĭ şi învĕţătoare, de 225 leĭ pe lună.

Membriĭ corpuluĭ didactic primar cu titlul provizoriŭ vor primi 90% din salarul celor definitivĭ.

Suplinitoriĭ vor primi 70% din salariul celor definitivĭ.

Art. 103.—Gradaţiunea constă în creşterea după fie-care termen de 5 anĭ serviţĭ în corpul didactic, cu titlul provisor şi definitiv, a retribuţiuneĭ lunare a fie-căruĭ membru al corpuluĭ didactic primar, cu 15% din media salariilor primitive lunare, ce a primit în aceĭ 5 anĭ ca membru al corpuluĭ didactic.

Gradaţiile nu se acordă pe maĭ mult de 4 termene.

Gradaţiunea face parte din salariŭ şi se ţine în seamă la regularea pensiuneĭ.

HENRY LUCENAY

AGONIA UNUI CRIMINAL

O putere misterioasă mĕ sileşte să vorbesc de ziua aceea, să mĕ năpustesc în vălmăşagul acelor figurĭ hîde carĭ joacă înaintea ochilor meĭ.

S'apoĭ, ce voinţă pot eŭ să opun?

Din ceasul când am intrat la Mary Ann nu maĭ sînt **eŭ**.

Ce nebunie de perversitate mĕ împingea? Cum a căzut ea subt arma mea? Nu maĭ ştiŭ...

Era întinsă la picioarele mele, şi nu mĕ puteam sătura de a privi acel colan de sânge, care semĕna cu o panglică roşie, care'ĭ încunjura gâtul. Privirea eĭ fixă nu se deslipea de a mea şi 'mĭ-o ţinea magnetizată.

Trebuia însă ca să piară cadavrul. Rĕsuciĭ împrejurul mâini lungul pĕr negru al moarteĭ şi tîrîĭ corpul eĭ inert, departe de lumină, într'un colţ al camereĭ; pe urmă, dupe ce făcuĭ un sac din cearşafurile patuluĭ sĕŭ, mĕ plecaĭ pe dînsa. Simţiĭ un fior în sânge când vĕzuĭ mişcându-se pĕrul care 'ĭ încingea fruntea!

Il mişca vîntul care pĕtrundea pe subt uşe şi care sufla în coroana asta mătăsoasă!

Sînt treĭ ceasurĭ de dimineaţă, mĕ duc spre Tamisa. Ah! ce bine îmĭ amintesc acel drum grozav! Orĭ când calc, membrele înţepenite ale cadavruluĭ îmĭ bat umeriĭ; atuncĭ mĕ grăbesc maĭ tare.

In sfîrşit, iată fluviul; sosesc, gîfîind, aproape de acel complice tainic.

Sleit de puterĭ, înăbuşit deşi noaptea era umedă şi rece ca ghiaţa, nu mĕ opresc de cât la podul Blackfriars; pun povara ce duc în spate pe parapet... nu e nimenĭ pe acolo... numaĭ icĭ şi colo lumina unuĭ felinar tremură subt geamurile biciuite de ploae.... încă o sforţare şi pachetul alb, pătat de sânge, piere în „silent Highway“.

A căzut! S'a sfîrşit!

Apa neagră s'a închis la loc, curge repede, adîncă; Mary Ann va fi bine păzită!

Ce uşurare!!! Sînt scăpat.... Dar ce face omul acela acolo? Ar zice cine-va că se ascunde. Pentru ce'ĭ el aci, la ceasul ăsta, dacă nu are şi el să încredinţeze Tamiseĭ vre-o crimă!

Imĭ e frică.

Nu cum-va mĕ spionează? M'a vĕzut? Nu cum-va m'a urmărit? Trebue să fug.

Şi nerviĭ meĭ s'aţîţă când e vorba de primejdie; trec podul repede, mĕ strecor pe lângă zidurĭ prin stradelele de la Saint-Gilles.

Omul vine dupe mine, e cam departe de mine. Acum este destulă lumină ca să'l vĕd bine; el fiind om nalt nu'l pot lua drept altul; este înbrăcat cu un macfarban cenuşiŭ.

Eŭ merg, merg mereŭ; oboseala, frica, crima îmĭ ard sângele; tîmplele 'mĭ svîcnesc, ochiĭ par'că 'mĭ sunt în văgăunĭ de foc; pare că mĕ strânge cine-va de gât, înebunesc! Nu cutez să fug, ca să nu deştept băgarea de seamă, şi cu toate acestea aş vrea să fac zece miĭ de paşĭ la fie-ce pas fac.

O Londră! n'aĭ putea tu să ascunzĭ un vinovat maĭ mult în mrejile tale nenumĕrate? N'aş putea să scap de urmărirea aceluĭ om? Nu'ĭ scapă nicĭ o mişcare a mea! Mereŭ vĕd forma aceea colosală care s'a făcut reflectul meŭ! Şi aŭ trecut şapte ceasurĭ de când umblu! In sfîrşit întorc capul... nu'l maĭ vĕd! Pentru un minut iar am prins curaj!

Intru într'un public-house ca să beaŭ gin!

Iar gin! Bĕusem destul gin maĭ nainte d'a intra la Mary Ann!

Cu paharul în mână, scot capul pe uşe... omul se iveşte la cotitura strădeĭ.

Cârciuma are o a doua ieşire în faţa unuĭ squar; mĕ năpustesc într'acolo şi fug maĭ desnădăjduit. Aud cum îmĭ zvîcneşte inima.

Iacă seara; sînt sleit, picioarele 'mĭ tremură, mĕ înpleticesc.

Oh! omul acela! Oare m'am luptat atât de mult numaĭ ca să simţ mâna luĭ pe umĕrul meŭ şi să vĕd triumful în ochiĭ luĭ carĭ m'aŭ spionat cu atâta răbdare! Dar este Baker-Street!

Sosesc dinaintea faţadeĭ iluminate a muzĕuluĭ Tussaud. Mulţimea intră, eŭ mĕ strecor printre curioşĭ şi intru şi eŭ. Omul cu mac-farlanul cenuşiŭ nu cred că m'a vĕzut. Mĕ grăbesc să trec ca să las mulţimea cu o barieră între el şi mine.

In capĕtul galerieĭ este salonul „grozăviilor“; acolo o să fiŭ şi maĭ departe.

Luminile şi căldura din sala aceasta mĕ slăbesc şi maĭ tare.

Cad pe o bancă şi mĕ uit la figurile acelea nemişcate ca şi mine. Nu le vĕd însă.

Vizitatorii se duc și vin; glasul monoton al paznicului, care arată celebritățile muzeului, îmi izbește urechile și mi se pare că visez.

— Acesta este medicul francez Lapommeraye.

— Acesta este Lacenaire, ucigașul.

— Acesta este Tom Sayers, care a fost spânzurat anul trecut.

Un copil pe care 'l ține mă'sa de mână, pune degetul pe mine zicênd.

— Dar acesta cine este?

Eŭ tresar, și copilul fuge speriat.

Atitudinea și fisionomia mea par bănuitoare, pricep; fac o sforțare, mĕ scol și mĕ preumblu ca și ceilalți.

E tîrziŭ; o să trebuiască să ies și să încep iar să fug prin Londra. Sînt sigur că omul o să mĕ găsească iar!

Ba nu! Orîce maĭ bine de cât asta!

Muzeul se golește, cel din urmă vizitator o să iasă, vorbește în prag cu paznicul.

Imĭ vine o idee.

Mĕ furișez subt draperiile carĭ garnisesc salonul și, ținĕndu'mĭ suflarea aștept.

Paznicul nu maĭ vede pe nimenĭ, stinge lumînările, închide ușa și pleacă.

Va să zică am rĕmas singur.. însă o să fiŭ descoperit... Omul m'așteaptă afară... el a observat tot... justiția este înștiințată... crima mea e dată pe față... sunt perdut... nu am să sper nimic, nimic nu mĕ poate scăpa... trebue să mor!

Să mor!

Pe mine nu mĕ sperie trecerea repede a ființeĭ în neant, ci chinul mĕ sperie!

Pregătirile în singurătatea închisoriĭ, legăturile, lanțurile, bonetul pe care hidosul Calcraft îl lasă peste ochĭ, ștreangul lunecos ca un șarpe... Oh! ștreangul! mĕ spăimîntă ștreangul!

Pecând îmĭ muncesc crierul cu astfel de gîndurĭ, ies din ascunzĕtoarea mea.

E noapte; însă printr'un ochiŭ de sticlă pĕtrunde o rază de lună, care strĕbate galeria și se concentrează pe un obiect care'mĭ atrage privirea.

Ciudat lucru este! A! pricep! este o ghilotină franceză!

Nu'mĭ pot lua ochiĭ de la ea, măcar că mĕ silesc mult; mĕ scutură un tremur nervos, dințiĭ îmĭ clănțănesc, și cu toate acestea staŭ în fața eșafoduluĭ care mĕ fermecă și mĕ atrage... Imĭ ascund figura în mâinĭ... însă simț pe Mary-Ann că mĕ înpinge înainte... Ridic capul, fac un pas.. apoĭ doĭ... și mĕ apropiĭ de ghilotină.

Ș'apoĭ, ghilotina nu'ĭ așa de grozavă ca ștreangul!

M'apucă un fel de amețeală... Mĕ suĭ pe platformă... luna mĕ luminează în plin... cu o mișcare repede, nebună, îmĭ bag capul în lunetă... mĕ găsesc d'asupra unuĭ fel de coș... și pentru întîia oară zăresc în fața mea, pe o masă acoperită cu un postav negru, forme grozave... sînt capete de ceară cu trăsurile convulsate... capetele supliciaților celebri... se uită toțĭ la mine cu un fel de durere... Oare adevĕrat să fie că maĭ sufere capul dupe ce e despărțit de corp? Ce gând groaznic!.. vreaŭ să mĕ daŭ jos!... vreaŭ să'mĭ desprind gâtul! Dumnezeule! nu pot! daŭ din mâinĭ!.. sigur că e un resort!.. A! un nasture... dacă aș încerca? Cerule! triunghiul de oțel se pornește... se lasă în jos... Ah!

. . . .

Ființa mea a căzut în neant. Când am deschis ochiĭ, omul cu macfarlanul cenușiŭ sta în fața mea, rîzênd cu un rîs mut care'mĭ mări suferința.

Eram viŭ. Paznicul muzeuluĭ, cu o lumânare în mână, ajuta pe omul polițieĭ ca să mĕ scoată de sub ghilotină, și pecând menevra zicea:

— Iacă unu care era să'șĭ lase capul în ghilotină; dacă nu era cuiul ĕsta pe care l'am bătut eŭ aci, cuțitul cădea până jos.

— O! ar fi fost prost lucru... pentru Calcraft... dar ia vezi-l! blestematul, ca să mĕ facă să'ĭ pierd urma, și-a schimbat fața pĕruluĭ! zise omul polițieĭ.

Mĕ uitaĭ în placa strălucitoare a lampeĭ pe care o ținea în fața mea paznicul: mi se albise pĕrul într'o clipă!

. . . .

Acum sînt la Newgate! Oh! cât de mult mĕ căesc că n'a voit cuțitul ĕla să'mĭ ia viața, fiindcă mâine... sudoarea agonieĭ îmĭ scaldă fruntea... mâine... mĕ așteaptă ștreangul!

I. S. Spartali.

BĂILE DE LA CĂLIMĂNEȘTI

(Uurmare și fine)

In ceea ce privește vĕnzarea apeĭ de Căciulata fiind foarte scumpă 50 leĭ suta de butilie, ceea ce face ca să nu fie rĕspândită nicĭ în țară nicĭ în străinătate aducênd o pagubă enormă statuluĭ; este de dorit ca onor. Ministru să ia mĕsurĭ grabnice de a diminua prețul cel puțin la 25 leĭ 100 de butilie, și să schimbe forma butiliilor ca acelea de „Gieshübler" avênd mărimea de un litru, căcĭ prin diminuarea prețuluĭ întâĭ că se va vinde o cantitate mult maĭ mare, beneficiind și săracul de la Căciulata, și al doilea că 'șĭ va putea căpăta un renume și în străinătate costând exportul mult maĭ eftin.

In ceea ce privește atribuțiunile mediculuĭ stațiuneĭ balniare este una dintre funcțiunele cele maĭ delicate, de și este prevĕzut în regulament, însă nu se execută cu rigoare și lasă mult de dorit serviciul medical. Dînsul are însărcinarea absolut cu poliția sanitară, higiena, și salubritatea, să fie foarte sever cu controlul băilor, apelor de cură, a camerelor, și maĭ cu deosebire a birturilor atât în stabiliment, cât și în sat; orĭ ce visitator să fie obligat de a se presenta mediculuĭ pentru a i se da consultațiunea cuvenită în privința cureĭ de ape minerale de bĕut atât pentru cele din pavelionul stabilimentuluĭ cât și pentru cele de la Căciulata, asemenea și în privința băilor de care aŭ necesitate, ținând seamă medicul de starea pacientuluĭ când s'a presentat la băĭ, și când pleacă de la băĭ, luând observațiune de mersul boalelor în timpul cureĭ la băĭ, și la finele stațiuneĭ balniare să formeze medicul o statistică unde să arăte numĕrul pacienților veniți, resultatul, și efectul cureĭ, așa că Onorab. Minister să publice în fie-care an această dare de seamă, ca publicul să vază eficacitatea băilor și a apelor minerale și numaĭ ast-fel s'ar putea ajunge la scop, și s'ar ridica valoarea băilor în țară, ar fi de dorit chiar de a se înființa în com. Călimăneștĭ un spital permanent de vre-o 50 paturĭ avênd și o farmacie bine asortată, căcĭ farmacia care există actualmente la băĭ, este proprietatea farmacistuluĭ Meoss din Craiova, care e și antreprenorul stațiuneĭ balniare și D-sa a găsit cu cale de a închide farmacia cu câte-va sĕptămânĭ înainte de a se închide stagiunea balneară, lăsând publicul să sufere.

Asemenea și serviciul telegrafo-poștal lasă mult de dorit din cauza personaluluĭ care a avut neînțelegerĭ cu Directorul băilor, din care cauză a fost maĭ multe anchete; și consecințele neînțelegerilor a adus marĭ nemulțumirĭ publiculuĭ prin faptul că pficiul poștal fiind închis maĭ înainte de închiderea stagiuneĭ balneare, publicul trebue să sufere. Este rugat onor. Minister să bine-voiască a organiza serviciul poștal de la Călimăneștĭ pe tot timpul stagiuneĭ balniare adica de la 15 Maiŭ până la 15 Septembre.

In ceia ce privește atribuțiunile ingineruluĭ, fiind o funcțiune technică, ar fi de dorit ca onor. Minister să bine-voiască a'ĭ pune la dispoziție toate mijloacele pentru a se ocupa maĭ serios cu îmbunătățirea și înfrumusețarea locurilor și dirigiarea băilor, precum și cu descoperirea de noĭ surse de ape minerale în interesul stațiuneĭ balniare.

Onor. Minister al Domeniilor ar face mult bine atât publiculuĭ cât și stabilimentuluĭ dacă ar mări stagiunea balniară de la 15 Maiŭ până la 15 Septembre, căcĭ sînt multe familiĭ care vin pe la 15 August și ar dori să stea maĭ mult timp, dar antreprenorul îĭ ia la goană închizêndu-le hotelul, și băile nu maĭ funcționează de la 1 Septembrie.

Aceste sînt părerile publiculuĭ care a avut fericirea să viziteze ĕst-an băile de la Călimăneștĭ. **P. A. Ș.**

15 August 1881.

CUTIA CU SCRISORI

Domnule Director,

Rog bine-voițĭ a'mĭ da loc în coloanele Onor. ziar al D-v. a respunde la niște acuzațiunĭ, pe cât de cutezătoare, atât de nedrepte, aduse contra președinteluĭ Societățiĭ funcționarilor comercialĭ, în ziarul *Munca*, Nr. 28—29.

Un calomniator aduce știrea că D. A. I. Ciurea, cunoscutul farmacist român, este atât președinte cât și casier al Societățeĭ. Da, așa este; lipsind casierul, comitetul a încredințat președinteluĭ păstrarea banilor, dar prin asta însemnează că unul din ceĭ maĭ onorabilĭ comercianțĭ din Capitală a mâncat baniĭ Societățeĭ?

Eŭ ca unul din aceĭ care am pus temelia acesteĭ societățĭ iaŭ îndrăzneala a întreba pe acel care acuză:

Te-aĭ presentat D-ta la biroul societățeĭ ca să'țĭ arate toată averea societățeĭ spre a te convinge de aceia ce scriĭ. Asta nu cred că aĭ fi făcut-o ne-având timp, dar aĭ îndestul timp a'mĭ înșira calomniĭ îndrăznețe și nefondate, nu'țĭ respundem dar la acuzațiunea adusă contra prea onor. nostru președinte, dar nu voim ca să fie indus în eroare vr'un om de bună credință.

Primițĭ, D-le Director, împreună cu mulțumirile mele, asigurarea stimeĭ ce vĕ păstrez.

Al. Mureșanu

ULTIME INFORMAȚII

Ziarele guvernamentale aŭ repetat în maĭ multe rêndurĭ că, în urma ancheteĭ făcute asupra denunțărilor aduse contra locotenentuluĭ-colonel Căplescu, nu s'a putut găsi nimic de imputǎ acestuĭ ofițer.

Cu toate acestea, aflăm astă-zĭ că D. locot.-colonel Căplescu a fost trimes înaintea unuĭ consiliu de reformă, suspendându-i-se comanda până la deciziunea consiliuluĭ.

Pe cât știm, ministrul de rezbel nu poate trimete un ofițer înaintea unuĭ consiliu de reformă, de cât atuncĭ când sunt fapte carĭ par a fi contrarie onoareĭ.

Așa dar, foiele guvernamentale ar face bine să aștepte deciziunea juriuluĭ de onoare.

—✠—

Primim cu poșta de azĭ o scrisoare foarte importantă din Milano, cu privire la boala Regineĭ.

Suntem silițĭ din lipsa de timp și spațiu, a o publica în numĕrul nostru de mâne.

Atragem deosebita atențiune a cititorilor noștri asupra aceșteĭ scrisorĭ.

—✠—

Dorobanțiĭ cu schimbul și călărașiĭ vor fi concentrațĭ la 20 ale curenteĭ, fără a exclude contingentul pe 1891 care deja aŭ stat concentrațĭ treĭ lunĭ de zile.

Intrebăm pe D. ministru de rezbel, ce aŭ să mănânce oameniĭ aceștia la iarnă, când toată vara sunt ținuțĭ sub arme? Când aŭ să 'șĭ vază de țarinele lor? Abia li s'a dat drumul să 'șĭ vază de necazurĭ, și nicĭ n'ajung bine acasă și le vine ordin noŭ de concentrare. Oare autoritățile militare nu se gândesc că oameniĭ aceștia și familiile lor trebue să aibă cu ce să trăiască?

—✠—

In fine, parchetul din Constanța a dat rechizitorul în afacerea excroccertuluĭ spițer Bömches.

Procesul este fixat la 2 Octombrie. Din analiza făcută de către D. chimist Bernard, reiese că falșificațiunea medicamentor era făcută în mod brut și revoltător.

Jurnalul consiliuluĭ sanitar superior cere închiderea farmacieĭ și închisoarea luĭ Bömches.

La timp promitem detaliĭ.

—✠—

La 28 a.c. se va judeca de curtea de apel procesul dintre Primăria capitaleĭ și compania de gaz.

—✠—

D. de Coutouly, ministrul Franțieĭ, a plecat azĭ dimineață la Constanța.

—✠—

La primă-vară, noua companie a tramwayuluĭ va înființa șase liniĭ noĭ. Din acestea, una, cea de pe bulevard, va fi cu tracțiune electrică.

—✠—

Consiliul municipal din Ploeștĭ va înființa în acest oraș două școale primare noĭ.

—✠—

Vinerĭ 13 Septembrie va sosi în capitală batalionul permanent din reg. 28 Dorobanțĭ, Radu-Negru, și se va instala în cazarma Alexandria.

—✠—

Prețurile cerealelor continuă a fi tot slabe la Brăila. Grâŭ 51 libre 12 leĭ, 57½ libre 13.75.

Secara este foarte căutată 51 ½ libre 12,30, 54½ libre 14 leĭ.

Orzul cel maĭ bun 7.45 hectolitru. Fasolea 15 leĭ 70 la suta de kilograme.

—✠—

D. Dichter, comerciant de cereale din Galațĭ, a încetat plățile, cu un pasiv de aproape 300,000 fr. Sunt interesate maĭ multe case de comerciŭ din acel port.

—✠—

La examenul de căpitanĭ aspiranțĭ la gradul de major, ce se ține la Galațĭ s'aŭ presentat 14 candidațĭ. Din aceștia până acuma se zice că aŭ reușit căpitaniĭ: Pietraru, Paul, Mateescu, Basarabescu și Stanciu.

—✠—

Aflăm că comitetul Societățeĭ funcționarilor comercialĭ din Brăila înpreună cu comitetul central va scoate un ziar cu numele *Funcționaru Comercial* ziar comercial, literar și industrial, care va apare în ziua de 1 Octomvre a. c.

—✠—

Serbarea Societățeĭ de Dare la Semn din Bucureștĭ, va avea loc Sâmbătă 14 (26) și Duminică 15 (27) Septembre 1891.

—✠—

A apărut o carte cu titlu: **Fata Luneĭ și Biserica infinituluí** de *Iancu Théor.* — Prețul 3 leĭ și 50 banĭ.

Pentru cererĭ de orĭ-unde, depozitul la librăria *Theodosiŭ Ioanițiŭ*, Str. Șelarĭ 18.

—✠—

Familiile Hagi P. Teodoru, Statie P. Teodoru, Mihail Gh. Coandă, Gheorghe P. Teodoru, Ion P. Teodoru, Constantin P. Teodoru, Ioan Zaman, Gheorghe Teodoreanu, Trajan Macoveĭ, Gheorghe Giuroglu, Majorul Coandă, Căpitanul Coandă, Doctorul Lupescu, Grigore I. Fieraru și Căpitan Misirliu, aŭ marea durere a anunța perderea iubituluĭ lor fiŭ, soț, tată, frate, cumnat, unchĭ și nepot

Statie P. Theodoru

Membru al ordinuluĭ „Salvatorul"

In etate de 53 anĭ

încetat din viață Sâmbătă 7/19 Septembrie și înmormântat Duminică 8/20 Septembrie în comuna Ludeștĭ, rămâind a se face transportarea rămășițelor mortuare maĭ târziŭ la Calafat în cavoul familieĭ Theodoru.

MERSUL TRENURILOR

PORNESC DIN BUCUREȘTI:

București-Iași, direct de persoane. — Pleacă din București la ora 7 dim., din Ploești 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focșani 1,20 p. m., din Mărășești 2,10 p. m., din Adjud 3,09 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7 seara, din Pașcani 8,49 s., sosește în Iași 11,05 s. — **Accelerat,** pleacă din București 9,35 seara, din Ploești 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicul-Sărat 1,46 dim., din Focșani 2.43 dim., din Mărășești 3,20 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Pașcani 8,40 dim., sosește în Iași la 10,45 dim.

București-Vaslui, Brăila-Galați, direct accelerat. — Pleacă din București la 7.50 seara, din Ploești 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara, din Rîmnicu-Sărat 12 39 s., din Focșani 1,37 nóptea, din Mărășești 2,15 noaptea, din Tecuci la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., sosește în Vaslui la 5,52 dim. spre Galați, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea, din Barboși 3,22 d., sosește în Galați 4 dim.

București-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din București 6,40 seara, din Titu 7,47 seara, din Pitești 9,08 seara, din Costești 9,36 dim., Slatina 10,57 seara, din Piatra Olt 11,19 seara, din Craiova 12,24 noaptea, din Filiași 1,13 dim., din Turnu-Severin 3,10 dim., sosește în Vêrciorova 3 32 dim. — De persoane pleacă din București 8.10 dim., din Titu 9,39 dim., din Golești 11 dim., din Pitești 11.37, din Costești 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2 29 p. m., din Craiova, 4,04 p. m., din Filiași 5,18 p. m., din Turnu-Severin 7,59 seara, sosește în Vêrciorova 8,25 s. — Fulgerul pleacă din București 4.03 seara, din Titu 5.06 seara, din Pitești 6,22 s., din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,28 seara, din Filiași 10.15 seara, din Turnu-Severin 12,06 noaptea, sosește în Vêrciorova 12,28 noaptea.

București-Craiova, direct, persoane. — Pleacă din București 2.48 p. m., din Titu 4.03 seara, din Golești 5.30 seara, din Pitești 6 seara, din Costești 6.31 seara, din Slatina 8.32 seara, din Piatra 9.05, sosește la Craiova 10.20 s.

București-Pitești, direct, persoane. — Pleacă din București 6.45 d., din Titu 8.21 d., din Golești 9.44 d., sosește la Pitești 10.44 d.

București-Galați, direct, persoane. — Pleacă din București 9.40 d., din Ploești 11.48 d., din Buzĕŭ 2.05 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboși 5.59 p. m., sosește Galați 6.35 seara.

Acelaşi tren spre Tecuci. — Pleacă din Buzĕŭ 2.15 p. m., din R.-Sărat 3.49 p.m., din Focșani 7.48 seara, din Mărășești 9.02 seara, sosește Tecuci 9.45 seara.

București-Predeal, direct accelerat. — Pleacă din București 4.40 p. m., din Ploești 6.17 seara, din Câmpina 7.18 seara, din Sinaia 8.31 seara, sosește Predeal 9.10 seara.

Accelerat. — Pleacă din București 7.35 d., din Ploești 9.44 d., din Câmpina 10.48 d., din Sinaia 12.03 p. m., sosește Predeal 12.45 p. m.

De persoane. — Pleacă din București 8.50 d., din Ploești 10.48 d., din Câmpina 11.55 d., din Sinaia 1.14 p. m., sosește Predeal 1.56 p. m.

București-Giurgiu, direct, (fulger), pleacă din București 5,35 dim. sosește Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din București gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., sosește Giurgiu 10,18 d. — *De persoane* din Bucurdști, gara de Nord 5.25 p. m., din Filaret 5,55, sosește Giurgiu 7,48 s.

București-Călărași Fetești-Slobozia, pleacă din București 7,50 dim., sosește Călărași 12,20 p. m. Fetești 11,53 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREȘTI

Din Iași 7,30 d. și la 9,55 s.

Din Vaslui-Galatz 8,40 d.

Din Predeal 11.55 d. la 8,50 s. și la 9,30 seara.

Din Galați 5,10 s.

Din Vêrciorova 11.15 s. Fulgerul, la 9,25 d. acceleratu 8,25 s. persoane.

Din Craiova 12,55 p. m.

Din Pitești 9,10 seara.

Din Călărași 6,25 s.

Din Giurgiu 3,56 p. m. fulgerul, la 0,45 d. și 7,20 s. persoane.

Proprietar-Editor, Th. Basilescu.

București. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.